

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; „4.50“
za četrt leta 1.50; „2.25“
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov.
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbe brez priložene naročilne se upravištvo ne ozira.

EDINOST

Oglas in oznanila se računajo po 8 nov. vsakega v potitju; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javna sabvala, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročilno, reklamacijske in inserate prejema upravištvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasiloslovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinost je moč.“

Obstanek cerkve in narodnosti.

(Konec.)

Slovenci in drugi Slovani morajo svojo narodnost posebe braniti, in se ne morejo posebe opirati niti na pomoč cerkve, ker se v njej ni ponovila za nje organizacija, katero jim je bila privolila pred 1000 leti. Ko bi se povrnila ta organizacija, potem se ve da bi bila ravno cerkev velika bramba in zaščita slovanskih narodnosti, katere imamo tu v mislih.

Ker pa je ravno sedaj narodnost raznih slovanskih narodov v največji nevarnosti, je razvidno, da se je treba tem narodom z lastno pomočjo boriti za svojo narodnost, in cerkev jim pri tem more pomagati le nekoliko, ne pa toliko, kakor bi mogla s pomočjo cirilometodijске cerkve, kakoršna je doma pri mnogih milijonih avstrijskih Slovanov, posebe galiških Rusov.

Tudi ko bi bili Slovani še toliko moralni, bi jih cerkev s sedanjo organizacijo ne mogla rešiti nevarnosti, ki jim preti; in da bi živeli oni nemoralno kot taki in v svojih narodnih celotah, tega vendar niti „Slovenščev“ dopisnik ne bo mogel trditi. Madjarske Slovenom ali Slovanom kazati, kakó propadajo moralno, to je razširjenje teh Slovanov, a je zajedno jako ponesrečen zgled tudi zaradi tega, ker Madjarom je narodnost zagotovljena na tiste strani, proti katerim se je boriti ravno slovanskim narodnostim. Madjari imajo vajeti v rokah, da ne varujejo le svojo narodnost, ampak tujdijo tudi druge, pred vsem slovanske narode. Pri Madjarih, kolikor je potrebno, se razteza lahko in celo izključno boj samo za vero in moralnost; pri Slovanih je pa sedaj narodnost pred vsem v nevarnosti. Slovani in Slovenci nočejo, da bi jih cerkev ali kdo drugi učil moralnosti in jih poboljševal v tej moralnosti še le potem, ko bi bili že potopljeni v germanskem, madjarskem ali italijanskem morju; oni hočejo ostati slovanski narodi in kot taki, če je potreba, boljšati se v morali in v obče v krščanskem življenju.

Tudi vidijo Slovani in Slovenci v svojem sedanjem boju za svojo narodnost mnogo dalje in varujejo s tem interese svoje vere in cerkve mnogo bolje, nego pa „Slovenščev“ dopisnik, ko postavlja pod noge to, kar ima stati na glavi. Slovani spoznavajo namreč, kakor je cerkev spoznala za Rimljane uže za prvih vekov, da je možno narodom kot takim moralno in na druge strani pospejšati se do popolnosti najboljše s pomočjo ohranjenosti in varovane narodnosti. Saj vidijo, da ljudje, ki odpadajo od svoje narodnosti, prehajajo v anarhizem in raznovrsten nihilizem; nasprotno pa so narodna svojstva ona moč, na katero more najboljše vplivati vera, cerkev in vsa prava kultura. Cerkev mora še vesela biti, da se slovanski narodi boré za svojo narodnost, ker s tem pripravljajo tudi njej ono podstavo ali oni substrat, na kateri more tudi ona najboljše vplivati. In še ko bi po dognanih narodnih bojih kazali se popolnoma demoralizovani ali popačeni, bi cerkev na nje še vedno boljše vplivala, nego pa, če se udajo kosmopolitizmu ali potopé v drugih narodnostih.

Po takem je dokazano, da cerkev ima po Božjih zagotovilih svoj obstanek, na-

rodi ga pa nimajo, in da narod, jedenkrat izgubljen, je izgubljen za večno. Nadalje je dokazano, da vera in cerkev ni mogla rešiti v rasnih dobah zgodovine mnogih krščanskih narodov, najmanj pa Slovane, kjer se dandanes razprostira velik del nemškega, madjarskega in italijanskega prebivalstva; in vera in cerkev ni mogla rešiti teh narodov kljub temu, da so živeli moralno. Cerkev ne more zgolj po krščanskih resnicah reševati raznih narodov, ker so te resnice presplošne, veljavne za vse narode; cerkev more narode reševati ali pomagati, da se ohranijo, jedino toliko, kolikor jim pride na pomoč s posebno organizacijo, katera odgovarja svojstvom teh narodov. Zapadni Slovani pa ne uživajo sedaj take cerkvene organizacije, da bi jim bilo računati na znatno, kaj-li še na odločilno pomoč od te strani. Iz tega pa sledi, da se jim je boriti bolj ali manj nezavisno od cerkve posebe in s posebnim orožjem za svojo narodnost. Naposled niso Slovani moralno toliko propadli, da bi se jim bilo sedaj boriti bolj za svojo moralnost, nego pa za svojo narodnost, in v moralnosti in v vsej kulturi se bodo najboljše pospejšali, ko si obvarujejo svojo narodnost; in ker je ta sedaj v večji nevarnosti, nego vera in cerkev pri njih, je potrebno, da se Slovani in posebe Slovenci boré sedaj najprej za narodnost in potem še le za vero in cerkev. To ostane dokazana resnica, naj se potem razni ligisti podpisujejo kot „Liga + 1“ ali pa kot „Liga + 1000“, preobračujoč stvari še nadalje, kakor jim drago; da slovenskemu narodu pa tako igranje ni drago pri tako zaresnih stvareh in v takó zaresni dobi, umevno je samo po sebi in tudi iz naših pojasnil.

Nevarne izjave.

III.

Člankar spodnještajerskega lista istotako ne verjamie, da bi hotel grof Taaffe pogrešenimi naredbami pospeševati tudi na jugu rast „narodnega radikalizma“.

Radikalizma! Jezi nas že, videče, kako naši narodni nasprotniki vedno in vedno slorablajo to besedo in ta pojem, da le begajo in bujskajo javno menenje nemško proti nam; ali opravičeni srđ nas popade, videče, kako nevarno igro igrajo s to besedo tudi nekateri sorojaki naši! Kjerkoli se spoprime dva Slovence, ki se ne vjemata povsem v političkih vprašanjih, gotovo je, da jeden njiju drugemu zaluča besedo v obraz: vi radikalci! „Radikalci“ so postali stalna rubrika po nekaterih slovanskih listih. Mi se le čudimo gospódi, kako se morejo tako lehkomišljeno igrati s orožjem, naperjenim proti vsakateremu, tudi najskromnejšemu in najpониžnejšemu prizadevanju naroda slovenskega za izvršenje ravnopravnosti. Že to nam škoduje neizmerno, da nasprotniki naši begajo javno menenje z „radikalizmom“ Slovencev; a ta podtikanja z nasprotne strani postanejo še nevarnejša, dá pogubna, ako najdejo zaslonbe v nepremišljenih in nevarnih izjavah slovanskih glasil samih. Ali ne po-

mislijo konservativna gospóda slovenska, da s tem, da vedno kriče v svet o slovanskih „radikalcih“, diskreditujejo vsa naša prizadevanja sploh in naše čiste namene, da spravljajo s tem ob dobro ime tudi najskromnejše zahteve v jezikovnem pogledu, do kojih se je morda vspela celo najpohlevnejša in najkonservativnejša dušica slovenska? Ne pomislijo-li gospóda, da s tem vsaj na videz pritrjujejo sumničenjem, prihajajočim se strani najhujših nasprotnikov naših; da s tem vzbujajo v odločilnih in tudi najvišjih krogih misel, da morajo vendar imeti nekoliko podlage trditve nemških liberalcev o nevarnosti narodnih prizadevanj Slovencev za državo; da s tem potiskajo najnevarnejše orožje v roke naših neprijateljev?!

Vaaka nepremišljena izjava po naših glasilih o „radikalizmu“ Slovencev nam škoduje več, nego sto samostalnih člankov v „Neue Freie Presse“, kajti nasprotniki naši jednatijo pojem slovenskega „radikalizma“ z — rusofilstvom. Da bi rojaki naši trezno premislili vse to, da je v njih slovansko rodoljubje močnejše od strasti, nastale v mejsebojnem in bratskem boju, izogibale bi se izvestno takim nevarnim izjavam — nevarnim ne le slovanskim „radikalcem“ ampak razvoju naroda našega sploh, in slednjí oni in isti konservativni stvari, koji hote služiti s tem, da sumničijo — svojega brata.

In ne le nevarno je to neprestano govoričenje o radikalizmu Slovencev, ampak tudi neosnovano, neresnično in krivično. Reveži stojimo še vedno na najnižjem klinu političke in národne svobode in vendar nas tepejo z britko ironijo, govoreč o našem radikalizmu. Gospóda slovenska — do nasprotnikov nočemo apelovati — bi nam ustregli zares, da za trenotek opuste pavšalno sumničenje ter nam z dokazi, vzgledi in dejtvi pokažejo naš radikalizem; da nam povedo, katera naših narodnih zahtev je radikalna, torej neopravičena? Je-li radikalizem v tem, ako zahtevamo, da Ljubljana bódi že po vnanji obliki dostojno središče narodu slovenskemu; je-li radikalizem v tem, da smatramo kot vneboupijočo krivico, da narod naš nima nijedne srednje šole; je-li radikalizem v tem, da zahtevamo, da uradnik bódi večé jeziku naroda; je-li radikalizem v tem, da zahtevamo, da uradnik bódi prijatelj in pospeševatelj gmotnih in kulturnih prizadevanj naroda; je-li radikalizem v tem, da se v Trstu protivimo ulogi helotov (sužnjev), koje bi nam hoteli naprtiti naši nasprotniki in da grajamo isto vlado, ki ne gane niti z mazincem, da bi se odpravilo nasilstvo z italijanske strani, naperjeno proti našem življu; je-li radikalizem v tem, da zahtevamo za najmanje 30.000 tržaških Slovencev vsaj osnovnih slovanskih šol in da grajamo isto vlado, ki ne gane z mazincem, da bi pripomogla v izvršenje te elementarne potrebe tržaških Slovencev; je-li radikalizem v tem, da naglašamo škodo, koje nam donaša okolnost, da se naši ljudje, postavljajo pred porotnike, ki ne poznajo njihovega jezika, ki torej ne morejo soditi objektivno, ako bi tudi imeli dobro voljo v to; je-li radikalizem v tem, da grajamo sistem, ki posredno in neposredno podpira in pospešuje neznozne odnošaje

po Istri in ki se trudi v potu svojega obraza, da vzdrži — nam na škodo, a ne v korist države — fikcijo (domišljijo) o italijanskem značaju Istre itd. itd.?

Iz kratka: gospodje naj nam povedo, v čem tiči naš radikalizem, naj nam povedo, katera naših zahtev je pretirana in radikalna — torej neopravičena! Hvaležni jim bodemo, ako nam dokažejo in pojasnijo, da je katera naših zahtev neosnovana, da se bodemo vedeli v bodoče izogibati nadaljnjim zmotam. Dokažejo naj nam, ker nam ne zadočča, da kar slepo mečejo okoli sebi z „radikalci“. A uverjeni smo že danes, da nam gospóda ne dokažejo ničesar, ker ni možno dokazati stvari, koje niti ni, kajti mi Slovenci ne poznamo pretiranih in neopravičenih zahtev.

Kje tiči torej ta nesrečni radikalizem naš? Ves svet kriči o njem, le mi ga ne vidimo nikjer. Mi se ne čudimo, da naši nasprotniki uporabljajo ta naš „radikalizem“ v svoje poznane namene: z „radikalci“ nas amerjajo, ker nam nočejo privoščiti najprvotnejših pravic, ker je njim vse radikalno, kar-koli zahtevamo, ker vidijo greh že v okolnosti sami, da živimo, da ekzistujemo; in ta naš „greh“ postane zločinstvo, ako damo od sebe le najmanjše znamenje življenja. Oni vidijo „radikalizem“ povsodi mej Slovenci, a ne zato, ker je res, ampak ker ga hočejo videti. Oni vedo, kaj delajo, oni služijo le svojemu programu — germanizaciji avstrijskih Slovanov; oni se ravnajo po geslu, da je vladi pravica in dolžnost nas ponemóiti, koje geslo je ravnokar proglašil nečuvnim cinizmom jeden nemških aposteljev. Nemci vedo, kaj delajo: obrekujejo nas, ker s tem pospešujejo le izvršitev svojega starega programa. Postopanje Nemcev je torej umevno; nikakor pa ne moremo umeti, kakovo korist naj bi imela konservativna stvar od tega, da se sumniči naša slovanska stvar, da se razglašajo kot „radikalna“ prizadevanja pobožnega, vernega, cerkvi in veri nepremakljivo udanega naroda in se tako gladi pot — še tudi morda nehoté — onim in istim liberalcem, ki bi hoteli zvbati ta pobožni narod v naročje nemškožidovskega liberalizma, tega najhujšega nasprotnika naše vere. Dá, res je: v človeškem življenju naletamo često na protislovja, kojih razvozlati si ne more zdrava človeška pamet. —

To kričanje o „radikalcih“, ponavljajoče se dan na dan po nekaterih naših listih, je tudi uvrstiti mej tiste nevarne izjave, na koje kaže naslov tem člankom, ker ne škodujejo le tistim, proti katerim so naperjene, ampak tudi tistim, ki jih pošiljajo v svet: ker škodujejo s kupni stvari naroda slovenskega.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državni zbor. V seji dne 16. t. m. poslanske zbornice pričela se je proračunska razprava; govoril je tudi slovenski poslanec dr. Ferjančič. Pred razpravo odgovarjali so ministri na razne interpelacije. Posl. Spindler in tovariši pa so interpelovali radi postopanja pri de-

litvi draginskih doklad uradnikom, češ, da se je postopalo pristranski. Posl. Lueger je predlagal, da se otvori debata o odgovoru naučnega ministra na interpelacijo grofa Hohenwartha radi znamenja sv. križa. Predlog se je odklonil z veliko večino. — V proračunski debati je govoril prvi nemški konservativec Kaltenegger naglašajoč slabe uspehe sedanje šole ter istino, da mej mladino pojemlje patrijotizem. Mej vojaštvom se širijo socialistiška stromljenja. Govornik obžaluje, da naučno ministerstvo še vedno ne odgovori na ulogo škofov; tako postopanje je udarec v obraz vsem katolikom. V interesu vojske moramo zahtevati versko šolo ter se nadeja govornik, da k temu pripomore tudi „viteški“ narod poljski. Le srečna, močna Avstrija more biti zaščitnica vsem narodnostim. — Moravski Staročeh dr. Fanderlik pripisuje prejšnji večini zaslugo na razmerno ugodnem proračunu; tu se je pokazala zopet resničnost reka, da tisti ne žanjejo, ki so sejali. Pri tem delu nam je nasprotovala ista levica, ki bi hotela ustanoviti jednostransko narodno-strankarsko gospodarstvo. Treba skrbeti za to, da ti naši politični nasprotniki ne pridejo zopet do gospodarstva. Govornik obsoja načelno opozicijo proti sedanji vladi in bi želel, da se trdno združijo one stranke, ki so si naravne zaveznice. Vladi sami bi moralo biti ležeče na tem, da ne prevlada levica. A dozdeva se, da vlada v poslednjem času upravlja dela na to, da slabi naše stališče. Govornik zahteva, da v ministerstvu sedi tudi eden zastopnik naroda češkega.

Nekdaj je desnica gojila popolno zupanje do vlade, oprto na navdušenje volilcev. To navdušenje je zginito in se je mišljenje ohladilo zelo. — Moravski poslanec dr. Tuček pravi, da ni res, kar trde oficijozni, češ, da na Moravskem ni ostrih nasprotstev. Češki narod na Moravi nima nikakega varoka biti zadovoljen se sedanjem položajem, kar so vedno naglašali češki poslanci v deželnem zboru, toda vsi opozicijski govori niso imponovali ni vladi ni večini. Zato pa morajo tem govorom slediti tudi dejanja: vsi moravski poslanci naj bi se združili pri opozicijskih glasovanjih. Češki poslanci z Morave zahtevajo brezvpešno, da se premeni krivični volilni red; v deželnem šolskem svetu moravskem narod češki ni zastopan niti po enem zastopniku. Tudi na gospodarskem polju je nemška večina v deželnem zboru neprijazna večini prebivalstva. S češkim jezikom postopa se po mačehevski v uradu in v šoli, zlorabita se zakon o zborovanju in tiskovni zakon proti narodu češkemu, prepovedujejo se staročestni znaki, šege in običaji naroda. V vseh teh podrobnostih tiči sistem, ki naj bi odprl vrata na stežaj nepokvarjenemu, odnosno pokvarjenemu nemštvu. Češki narod je stopil v boj s prepričanjem, da se iz njegove smage razvijeta blagor in blagoslov ne le deželam krone češke, ampak vsem deželam, združenim pod jednim in istim žezlom. — Dr. Ferjančič obžaluje, da je začela vlada neprijazno postopati proti slovenskemu narodu. Kar je narod dosegel do sedaj, mora zahvaliti le samemu sebi; vlada ga ni podpirala, ampak ovirala. Govornik je dokazoval s fakti, kako se po uradih na Kranjskem slovenščina potiska v kot. Slovenščina ne uživa svojih pravic niti pri državni železnici niti pri pošti. (Govor ta priobčimo doslovno, ko nam pride v roke stenografski zapisnik). — Posl. dr. Dyk pravi, da se proračun ne ozira niti na najvažnejše ekonomične potrebe. To je najnevarnejši deficit. Govornik je potem ožigosal interpelacijo posl. Plenerja in tovarišev o razsodbi praških porotnikov, tičočih se onega Venceljna Bosáka, ki je v trenutku duševne razburjenosti streljal na praški ulici. Interpelacija ta da je pravi hujskajoči atentat.

Poslanec Nedelja, proti kojemu se je začela sodnijska preiskava, položil je svoj mandat. — Grof Taaffe je odgovoril na dotično interpelacijo, da so bili razgrajalci pomjanski obsojeni sodnim potem.

V seji dne 17. novembra naglašal je finančni minister mnogo pomislov proti izravnavi zemljiškega davka. Zaradi potrebnega varstva pri užitninah poravnava so se primerno poučila nižja oblastva. Posl. Schlesinger je interpeloval radi preskrbljenja rodbin mobilizovanih vojaških oseb za časa vojske. Zatem se je nadaljevala proračunska razprava. Posl. Zuckerman in Slavik sta se pritoževala radi preziranja naroda češkega zahtevajoč češko državno pravo. — Posl. Plener je izjavil, da je mogoče sodelovanje nemške levice z drugimi strankami v izvestnih političnih vprašanjih. Nemška levica je pripravljena podati roko v to pod primernimi pogoji. Poslanca Gessmann in Lueger sta napadala liberalno stranko, Lueger tudi Ogrsko. Poslanec Perić je izjavil, da le rešitev državnega vprašanja češkega in hrvaškega more ovirati centralistiška poželenja. Združenje Dalmacije s Hrvatsko je opravičena zahteva državnega prava hrvaškega; podlaga hrvaškim zahtevam je narodno zapisano pravo. Potem se je zaustavila obravnava. — Poslanec Borčić je interpeloval radi naredeb proti zanašanju trtne uši iz Italije, posl. Promber pa radi podpor uradnikom najnižjih treh razredov, dokler se ne uredi plače.

V seji dne 18. t. m. predložila je vlada zakonsk načrt radi preskrbljevanja denarnih sredstev, potrebnih, da se prevzame v državno last telefonska mreža v Gradcu, Pragu, Trstu, Lvovu, Črnovicah, Plznu, Libercu, Brnu in Lincu. Grof Taaffe je odgovoril na interpelacijo — zakaj se je zaprl kolodvor, ko je knez Bismarck potoval skozi Solnograd — da se je to zgodilo, ker se je bilo bati nemško-nacionalnih demonstracij.

Danes nam je javiti važno novost: v poslanski zbornici osnoval se je nov klub pod imenom „Nezavisni hrvaško-slovenski klub“. Klub je že naznanil svoje konstituiranje predsedniku zbornice in drugim klubom. Novemu klubu so pristopili do sedaj poslanci Bianchini, Dapar, Laginja, Perić, Spinčić.

Ministerska kriza na Ogrskem je rešena in se je novo ministerstvo sestavilo nastopno: Dr. Wekerle predsedništvo in finance; grof Albin Csaky, nauk in bogočastje; pl. Szilagy, pravosodje; pl. Hieronymi notranje zadeve; pl. Lukacs, trgovino; grof Ludovik Tisza, minister na kraljevem dvoru, baron Fejervary, deželno brambo; grof Andrej Bethlen, poljedelstvo. Minister za Hrvatsko še ni imenovan, najbrže pa ostane dose-danji minister Josipovich.

„Avstrije bodočnost“ zove se neka brošura, izšla v Curihu. Spisovatelj dokazuje pravico avstrijskih Slovanov do obstanka ter obsoja trozvezo, češ, da so jo dotične vlasti sklonile le v zadregi. Piše namreč: Avstrija se je zvezala s onima dvema državama, ki sta bili skozi desetletja najhujši nje sovražnici, ki sta delali le na to, da jo ponižati, ali, če bi bilo mogoče, uničiti popolnoma. Gorje zamorcu — ako kedaj izvrši svojo dolžnost; najgrša nevaležnost mu boče v plačilo. Da bi moralo priti tako, je pač jasno. Kajti do razdora mora priti prej ali slej, kjer se koristi posamičnih držav križajo tako, kakor se križajo v trozvezi. Brez Slovanov in proti njih volji se ne vzdrži Avstrija kot vele-vlast!

Različne vesti.

Odbor polit. društva „Edinost“ ima jutri ob 10. uri predpoludne svojo sejo

v prostorih „Del. podp. društva“. Gg. odborniki in njih namestniki so naprošeni, udeležiti se polnoštevilno te seje.

Njeno Veličanstvo presvetla cesarica odpotuje koncem tega meseca na otok Krf. Za to potovanje je določena cesarska jahta „Miramar“. Njeno Veličanstvo se vkrea v Trstu. — Dne 15. decembra pa nastopi svoje svetovno potovanje nadvojvoda Fran Ferdinand d'Este.

Poroka. Dr. Andrej Stanger, odvetnik v Voloskem in deželni poslanec istrski, se je poročil dne 16. t. m. v Ilirski Bistrici z gospodično Franjo Domladiševco.

Vihar v poslanski zbornici. V večerajšnji seji poslanske zbornice vršili so se viharni prizori mej nadaljevanjem proračunske razprave. Govoril je nemški liberalc Menger. Pri besedah govornika: „Mi nočemo češke države!“ nastal je silen hrup mej Mladočehi, dočim je levica ploskala. Ko pa je še Menger pridodal besede: „Dan-danes govoriti o državnem pravu češkem, znači veleizdajstvo, vi ste veleizdajci!“ — nastal je neopisen vihar. Skoro vsi poslanci so hiteli k sedežu Mengerjevemu. Burni vskliki in prizori so trajali več minut, tako, da si predsednik ni vedel drugače pomagati, nego da je zaključil sejo.

„Slovenec“ v odgovor. Mi smo iz Ljubljane prejeli vest, da se je ljubljanski kapitelj predstavil g. baronu Heinu. Ako ta vest ni resnična, preključimo jo radi in lojalno, ker nam velja načelo, preklicati vsako stvar, o kateri smo bili morda slabo poučeni. Najbrže je naš dopisnik v naglici zamenjal osebi barona Heina in barona Winklerja, kateremu poslednjemu se je res predstavil stolnik kapitelj ljubljanski pod vodstvom gospoda prošta Klofutarja. No, gospoda pri „Slovenec“ so se svojim izzivom prišli iz dežja pod kap, kajti pri baronu Heinu bi se bili lahko izgovarjali, da mu ne gre gladko slovenska konverzacija, dočim ga ni nikakega izgovora pri baronu Winklerju, ki je slovenski pisatelj. Barona Winklerja nagovarjati nemški se strani slovenske korporacije, to je pa še večji — pogoltnimo rajši besedo, da ne razburimo preveč gospoda. — Ker je tendencija notici „Slovenec“ kazati na nas kot lažnike, naglašati moramo, da vedoma nikdar ne zapišemo neresnice — ako je pri „Slovenec“ tudi tako, blagor mu! —, da so pa pomote mogoče pri nas, kakor pri „Slovenec“, o čemer smo se prepričali že šestokrat, ne da bi bili vdarili radi tega na veliki zvon. Ako so pri „Slovenec“ res nesmotljivi, zakaj so pa poročali dne 16. t. m., da smo v Kopru propali za sedem glasov, ko se tam istega dne ni vršila prav nikaka volitev, kolikor je znano nam?!

„Slovenec“ se nam čudi, da se izpodtikamo nad pouličnimi napadi pomjanskih lahončkov na tamošnjo duhovščino, dočim sami napadamo duhovnike. To je zopet jedna tistih starih zavijač. Hočete li res, da vam še enkrat pojasnimo svoje načelo, od katerega se ne odmaknemo ni za las: Mi spoštujemo duhovščino, ker nam je to sveta dolžnost, zbok česar nismo nikdar in je ne bomo napadali duhovščine kot take (ni slovenske, ni drugorodne). Grajali pa bomo vsikdar duhovnika, ako se pregreši v narodnem pogledu, kakor grajamo posvetnjake bodisi katerega stanu. — Če se pa komu zgodi krivica vsled slabih informacij, pripravljani smo vsak trenotek dati zadoščenja.

„Veselica ženske podružnice sv. Cirila in Metoda in „Tržaškega Sokola“ vrši se nocej v dvorani „Slovenske Čitalnice“. Sodeč po skrbnih pripravah in velezanimivem programu se smemo nadejati krasne zabave. Začetek je ob 8 uri.

Redek slučaj. 38. številka „Naše Sl.“ bila je zaplenjena radi nekega dopisa iz Višnjana. Proti tej zaplembi uložilo je

uredništvo utok. Prizivna obravnava se je vršila dne 17. t. m. List je bil zastopan po uredniku, državno pravdnštvo pa je zastopal drž. pravdnika namestnik Vidulich. Zaslišavši obtožbo in zagovor proglasilo je sodišče svojo razsodbo, s koje se razveljavlja omenjena zaplemba.

Vodstvo „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ vabi na izvanredni občni zbor, kateri boče v nedeljo dne 27. novembra t. l. točno ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih (via Stadion 19.) Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Predlog za preosnovanje društvenih pravil, dotično čitanje istih. 3. Posamični predlogi vodstva, odbora ali članov. 4. Interpelacije ali vprašanja.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda na Greti ima jutri v nedeljo 20. t. m. svoj izvanredni občni zbor v prostorih novega otroškega vrta. Na dnevnem redu je izvolitev novega odbora; začetek zбора je ob 4. uri popoldne.

Dobro bi bilo, da se udeleži tega zbora lepo število udov, da pokažemo tudi mi, koliko nam je pri arcu naša prevažna šolska družba.

Mišja vojska. „Indipendente“ in „Mattino“ sta si v laseh radi odprave točarine. Zadnji list prinaša namreč čisto kak piker članek proti slabemu gospodarstvu, ki vlada v mestni hiši. Čeprav je ta list najbolj veternjašk mej tržaškimi listi in ga tako sodijo celo tisti zmerni Lahji, kojim je namenjen prav za prav, pripisovati mu je vendar zasluga, da je pokazal svetu še marsikako pego gospode na magistratu. Mej drugim je princsel tudi par člankov proti točarini, koji so pa bili tako zmeden in nejasni, da je jutri pobijal to, kar je priporočal danes. Rečena lista sta si sedaj v laseh. „Mattino“ pripisuje samemu sebi zaslugo, da je vlada odpravila to tako krivično doklado; „Indipendenteju“ pa gre za kožo, kajti brez dvojbe je upravnjemu veliko ležeče na tem, da se ohrani ta zaloga. Najlepše pri tem kavsanju je pa, da je one erborite članke v „Mattino“ pisal nek uradnik pri dacu in je s tem kopal jamo samemu sebi, kajti s odpravo točarine ostane brez službe. Vidi se tudi v tem, kakšni ljudje izlivajo svojo „modrost“ v poluuračni list. Zasluga pa za odpravo tega daca, ki je dozdej težil na ubozega občana, gre edino tržaškim gostilničarjem, ki so to dosegli posredovanjem našega okoličanskega poslanca in odvetnika dra. Pretnerja.

Mestni magistrat tržaški noče ukazovati samo svojim podredjenim organom tem več njega oblast hočejo Lahoni razširiti tudi na druge nepodredjene organe. Gospoda bi hoteli prisoditi tako ulogo tudi tržaško-koperskemu škofijstvu, koje naj bi uravnalo svoje delovanje celo v verskih zadevah tako, kakr želi magistratna gospoda. Potem bi v Trstu ne imel veljave samo pastirski glas našega škofa — temveč prvo besedo morali bi imeti Židovi. Ti samopašniki namreč želé, da se spravi škofijstvo kolikor toliko na strankarsko stran ter da gre na roko polšačevalnemu delovanju s tem, da bi nameščalo po tržaških cerkvah edino laške duhovnike, za-trži slovenske propovedi in službo božjo sploh. Pred dobrim letom so izposlovali se svojo zagrenostjo, da se je v prestolnici starodavna slovenska propoved nadomestila z laško; prva se je pa nadomestila v cerkvi sv. Antona starega. Zapoved ta je mej vernim slovenskim ljudstvom vzbudila mnogo nevolje, kajti uvidevali smo v tem dovoljenju — prijaznost nasproti Lahom na škodo našemu jeziku. A Lahoni s tem niso bili zadovoljni, pač pa jim je še le zrastle greben s to prvo pridobitvijo. Tirjali so na to, da se odpravi slovenska služba božja pri sv. Antonu starem; pokazali so zobe slovenskima kaplanoma v Rojanu in Škednju in okoličanski duhovščini v obče; slednjič so rojanskemu kaplanu g. Škerbcu odvzeli plačo s pretvezo, da ne razume „la lingua del paese“. Ali s tem mera še ni polna.

Te dni smo čitali v „Independentu“ srberit članek proti škofijstvu in slovenski duhovščini. Članek stavlja pred oči magistratni gospódi razmere mej laškimi in francoskimi verniki v Nizzi, kjer so baje laški duhovniki zapostavljajo za francoskimi. Iz vsega članka sodeč je pa slutiti, da se zopet zbirajo črni oblaki ter da bude v eni prihodnjih sej občinskega sveta nastala nova vihra nad škofijstvo in duhovščino. Te laško-radikalne jeze smo mi že navajeni, a židovska družba se že veseli, ker jej bude zopet prilika kazati na galeriji svojo kulturo. Vsakakor je pa žalostno, da morajo tržaški okoljani in meščani trpeti take krivice. Kar delajo danes s kapelanom v Rojanu, vrše v še hujši meri jutri s kakim drugim duhovnom v okolici. In ker je pravica nedvombeno na strani rečenega g. kapelana, bilo bi sramotno za okolico, ko bi mirno gledala vse to. Iđeja ločitve okolice od mesta in lastna samouprava bila bi v tem obziru edino rešilna.

Sv. maša za pokojne ude „Del. podp. društva“ bude dne 27. t. m. ob 9. uri zjutraj pri sv. Antonu novem.

Delavski plesni venček. Podpisani nanznanjajo prijateljem in znancem, da je dogovorjeni plesni venček danes zvečer v Mallyjevi dvorani (Via Torrente št. 16. I.) Vstopnina za gospode je 30 kr., za gospe in gospodičine 15 kr. Začetek je ob 7½. uri zvečer. Ako kdo po naključju ni dobil povabila, oglasi naj se pri M. Poljšaku, Via della Legna št. 6. IV. n. Čisti dohodek je namenjen izobraževalnim namenom delavcev.

Miha Poljšak, Andrej Krejčič, Matija Kreševič.

Rodoljub nam poroča: Znano je sploh v kaki časti je pri sv. Ivančanih tamošnji š. g. župnik, a znano je tudi, da domače ljudstvo spoštuje in ljubi tudi rodoljubnega tamošnjega g. kapelana.

Na dan veselice bralnega društva pri Sv. Ivanu otvoril je imenovani g. kapelan isto jako primernim nagovorom ter je sploh pokazal brižnost svojo za imenovano društvo. Pri istej veselici opazili smo tudi Sv. Ivanskega š. g. župnika — in to nam je bilo dokaz, da imamo v okolici še številno duhovnikov, kateri bi morali biti marsikomu v izgled!

Dal Bog, da bi imeli skoraj i drugod po okolici duhovnikov, kateri bi stali odkrito na strani naroda! — Ako bodo naši š. g. duhovniki složni v narodnem obziru z domačimi rodoljubi, bude pač to gotovo koristno v verskem in narodnem pogledu. — Vsaj, ako branijo š. g. duhovniki z domačimi rodoljubi vred pravice naroda, delajo s tem za obstoj istega, katerega je vendar Bog enako ustvaril kot vse druge narode! Kdor je z narodom, uživa i ugled istega. — V okolici imamo tako dovolj učiteljev ljubincev magistrata, in delovanje naših duhovnikov nam je toraj neobhodno potrebno.

Neobhodno potrebno bi nam bilo osobito pa takih, kateri se ne plašijo mestne gospode in nje organov — kakoršna sta n. pr. Svetoivanska in Rojanska gg. duhovnika.

Občinske volitve v Pomjanu. Lahonska stranka je sila poparjena radi izida občinskih volitev v Pomjanu. Prve dva dni jim je sapo zaprlo tako, da so kar molčali; sedaj še le so se začeli počasi oglašati. Veselje v naši stranki je seveda neopisno; ljudem se zdi, kakor da se jim je odvalil težak kamen od srca. Poirtost na jedni, in radost na drugi strani sta pa tudi res opravičena v polni meri. Lah vedo dobro, kaj pomeni zanje ta poraz, ki so ga doživeli; zato so branili prevažno postojanko pomjansko vsemi dovoljenimi in — nedovoljenimi sredstvi ter se svojim nasilstvom provzročili veliko razburjenja, ki je metalo svojo senco v zasebno življenje, na odnošaje župljanov do prečastite duhovščine, v sodno dvorano in slednjič tudi v državni zbor. Srditost je bila velika na obeh straneh. Zmaga v Pomjanu

je za našo stranko neizmerne važnosti tudi glede na državnozbornsko volitev za zapadni del Istre, kojega zastopa sedaj dr. Laginja. Vsem nam je še v spominu huda borba za ta mandat povodom zadnjih volitev, ko je trebalo skrajnih naporov, da je zmagal naš kandidat s par glasovi. A takrat je volilo 13 volilnih mož pomjanskih z nasprotniki. Teh 13 volilnih mož nam je zagotovljenih za vedno, kakor hitro je občina v naših rokah. S tem so se pa znatno zboljšale šanse našega kandidata pri prihodnjih volitvah. To bi bilo jedno; a še neka druga okolnost je, ki jih peče zelo. S pridobitvijo občine pomjanske prišli smo Kopru pred nos in — morju. O tem pa ne morejo čuti gospóda Italijani; vshodno Istro bi na vse zadnje še žrtvovali, ali morje smatrajo oni kot svojo izključljivo last, kot isto naravno vez, ki jih veže z dragimi brati onkraj luže. Toda, kakor se polagoma spoprijaznujejo z mislijo, da je vshodna Istra hrvatsko-slovenska, tako bodo morali sčasoma pripoznati istino, da tudi zapadna Istra ni izključno italijanska.

O volitvah v Pomjanu so nam došli nastopni podatki:

V tretjem razredu je bilo oddanih 564 glasov: 297 naših, 267 nasprotnih. V drugem razredu je bilo oddanih 298 glasov: 161 naših, 137 nasprotnih. V prvem razredu je bilo oddanih 103 glasi: 48 naših, 55 nasprotnih. Skupno je bilo torej oddanih 965 glasov. Kakor se vidi je bila borba huda. A da je komisija postopala nepristranski, zmagali bi bili naši z velikimi večinami, in ne bi trebalo gosp. c. kr. okrajnemu glavarju večkrat posesti vmes, ko je hotela komisija povsem neopravičeno odbijati naše glasove.

Pozor Pomjanci! Poroča se nam iz povsem verodostojnega vira, da hoče lahonska stranka na nepošten način dospeti do županskega sedeža v Pomjanu. Ker se jim je posrečilo spraviti deset svojih v občinski zastop, skušali bodo sedaj pridobiti z denarjem nekoliko naših zastopnikov saj za volitev župana, kajti ako bi zasel n. pr. glasoviti agitator Marsich županski stol, potem pade vsa naša zmaga, pridobljena tolikim trudom, v nič.

Mi poznamo sicer vse, od naše strani izvolyjene odbornike kot poštene in značajne moše, ali vendar si dovoljujemo jih opozoriti na to, da v tem slučaju niti ne bi prodali svojega glasu — kar pa je tudi sramotno in po postavi kaznjivo — ampak prodali bi več stotin glasov svojih volilcev, onesnažili bi mandat, kojega so prejeli od svojih volilcev. V tem slučaju bi bilo izdajstvo velik sločin, kajti njih sveta dolžnost je, ohraniti mandat čist in neomadeževan, kakoršnega so prejeli iz rok svojih volilcev.

Napisi ulic v Ljubljani. Ministerstvo za notranje zadeve je zavrnilo pritožbo mestnega sveta ljubljanskega zoper naredbo deželne vlade v zadevi slovenskih napisov. Mestni zbor je sklenil pritožiti se pri upravnem sodišču.

Deželna razstava bude leta 1894. v Lvovu. Njegovo Veličanstvo je blagoizvolilo prevzeti pokroviteljstvo ter je obljubilo obiskati Galicijo povodom razstave.

Novo „kuba“ po 5 kr. so se začele izdajati na Dunaju in jih kmalu dobimo tudi mi. Pravijo, da imajo te nove smotke finejši tobak in tudi prijaznejšo obliko, ker so na sredi nekoliko debelejši kakor n. pr. „britanike“.

Potovanje 12-letnega dečka. 12-letni Josip Miklavč prišel je peš iz Šopronja (Oedenburg) na Ogrskem v Trst v 24 dneh. Zbežal je od doma, ker je mačeha slabo ravnala žnjim. Prišedši v Trst bil je obnemogel tako, da so ga morali prevesti v bonico.

Drobne vesti. Nagloma je umrl izvožek Fran Ghebel. Prišlo mu je slabo v trenutku, ko je stopal raz voz in bil je mrtev v par trenutkih. — V žganjarnico Jakoba Siviča na „Riva del Sale“ št. 1. ulomili so nepoznani tatovi ter pobrali

drobiža za 10 goldinarjev. Svote 100 goldinarjev, ki je bila skrita v miznici, pa sreči niso zapazili. — Kap je zadela udovo uradnika Avgusto Zinkspfeiler. Prenesli so jo v bolnico.

„Učiteljskega Tovariša“ 22. številka ima nastopno vsebino: Peter Medvešek: 1. Pristopimo „Pedagogičskemu društvu“! 2. Alojzij Kecelj: Kako se družijo oblikoslovje z računstvom? 3. Lj. Stiasny — Kamnik: Podobice v abecedniku. 4. Književnost. 5. Naši dopisi: Iz Ljubljane. — Iz bohinske Srednje Vasi. — Iz postojnskega okraja. 6. Društveni vestnik. 7. Vestnik. 8. Uradni razpisi učiteljskih služeb. 9. Listnica upravnitstva.

Najnovjši pojavi slovenske književnosti in umetnosti.

Navzlic duhomornim političkim pripirom in škodljivej razcepljenosti našega naroda v raznovrstne stranke, katerih vsaka posamična ima svoja posebna glasila, zoreva nam v poslednjih letih na slovstvenem polju ipak obilica samoraslega sadja, ki prihaja na javni trg v posebnih posodah. V naslednjih vrstah nam je zabeležiti nekoliko takšnih samostojnih književnih proizvodov iz najnovjše dobe in sicer:

„Venček pravljic in pripovedek“ slovenski mladini, spisal Josip Freuensfeld, učitelj v Ljutomeru, tiskal Dragotin Hribar v Celji. S tem naslovom je izdal ta detoljubni naš pisatelj, na slovenskem Parnasu znan pod imeni „Radinski“, A. Klemenčič itd. jako lično knjižico, v kateri je na 87 straneh napisal jednajstero dražestnih pravljic in pripovedek kakor njih je slišal iz ust svoje „zlate babice“, sedeč z njo o večernem somraku „na klopi pri peči“.

Ne čuteči se poklicanih, da bi se spuščali v podrobno pretresevanje posamičnih nje točk, izpovedati moramo, da se nam je vsa knjižica omilila kolikor po svoji pesniški pisavi, toliko i po jasnem lahko umljivem slogu. Zlasti pa nam je naglašati tista ljubka najvnost, katere se kaj blagodejno priloga spisom, namenjenim nepopačenej mladini. Vsebine dostojna je tudi vnanja oprava knjižice, kakor sploh vsa dela, ki prihajajo iz Hribarjeve tiskarne.

Opisani „Venček“, ki se dobiva jedinole pri g. pisatelju ter stane po pošti 40 novičev, priporočamo jako toplo vsem narodnim učiteljem in ljubiteljem mladine slovenske. —

„Iskrice“. Zbirka pesnij in povestij, III. zvezek. Spisal in slovenskeje mladini poklonil Janko Leban, nadučitelj v Begunjah pri Cerknici. Založil in tiskal Ant. M. Obizzi v Gorici. Cena 25 kr., po pošti 28 kr. V tej zbirki je plodoviti pisatelj nanizal v sedemindvajsetih točkah različne pesmi in povesti, izvorno spisane in iz tuščine prevedene, katerih posamično tu ne bodemo naštevati, niti zasledovali njih pisnih ali tiskovnih pogreškov, temveč priporočamo i to delce blagohotnim čitateljem, oziroma naročnikom. —

„Dijaški koledar“, za l. 1893. katerega je izdala „Narodna tiskarna“ v Ljubljani, prinaša poleg običnega koledarskega gradiva in šolskih stvarij: Pregled slovenske književnosti v nasledujočih poglavjih: Narod in jezik slovenski, Slovensko pismo, Narodno pesništvo, Slovensčina pred Trubarjem, Protestantstva doba, Doba protireformacije do Vodnika, od Vodnika do „Novic“, od „Novic“ do naših dnij. Knjižica je večje sestavljena ter ima kaj priročno obliko, tako da se kar sama priporoča kot žepni koledar in to ne samo dijakom, temveč i drugim ljudem. Koledarju je pridejana izvrstno pogojena podoba letos umrlega Frana Cognarja in njega životopis — Nadalje so izšli v „Katoliški tiskarni“ P. Palmi,

katero je prevel g. Ivan Vesel, dekan v Trnovem pri Ilirski Bistrici s pomočjo Simona Gregorčiča, ki je poslovenil ves 118 psalm. O tej preizvrstni knjigi, katero jako pohvalno opisujejo naša književna glasila, spregovorimo obširneje, kadar nam dojde v roke. — (Konec prih.)

Telegram „EDINOSTI“.

Radujem se na sijajni zmagi postave in pravice in kličem: „Zivelijunaki slovenski, volilci pomjanski!“ Spinčić.

Domači oglasi.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Prodajalnica in zaloga jestvin

„Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadrugo z omejenim poročivom v ulici Belvedere št. 3., bogato založena z jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in iz dežele. 16-104

Anto Drenik, Via Piccolomini številka 2,

se priporoča tržaški slovenski gospódi za vsakovrstna dela, spadajoča v stroko šivilje, po najnovjši pariški in dunajski modi. Zagotavlja točno postrežbo v popolno zadovoljnost in po nizkih cenah. 1-52

Andrej Kalan, ševljav v ulici Caserma,

na oglu Via Torrente in priporoča se najtopleje slovenskemu občinstvu. — Najelegantnejše ter solidno delo in točna postrežba. Cl.

Ernest Pegan (naslednik A. Pipana)

na oglu Via Torrente in Ponte della Fabra, priporoča svojo trgovino s moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa svojo bogato zalogo kolonijalnega blaga. Cene so neverjetno nizke, postrežba vestna in nagla. Cl.

Karol Colja, žganjarija in tobakarna v ulici Via Arcata, nasproti hiše Caesia, prodaja domače žganje vsake vrste in siropove pijače, „pasareto“ in sitone.

Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“

Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenočišča neverjetno v ceno. Cl.

Vekoslav Moder, pekovski mojster „Piazza Caserma“, se priporoča slav. občinstvu. — Prodaja vseh vrst kruha, slaščic, čokolade, vseh vrst moke itd. po najnižjih cenah. Cl.

Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske pešne tiskalice. Cl.

Cl.

Anton Lampe, naslednik Jakob Hočočiča št. 17 pekovski mojster, priporoča kruh vseh vrst, moko, riž, sočivje, fino moravsko maslo itd. Cl.

Cl.

Ivan Kanobel, nasproti velike vojašnice, priporoča svojo zalogo s mnogovrstnim jedilnim in drugim blagom; razpošilja tudi na deželi v množinah od 5 kll. naprej po najnižji ceni.

Cl.

Gostilna „Štoka“, staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na deželo, tako meščanom, kakor na deželo. Cl.

Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenege, lončenege in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno oprešno mleko po 12 kr. liter naposredno iz St. Petra, sveža (frišna) smotana. Na zahtevanje posneto mleko po 4 kr. liter, toda le v množini najmanje 25 litrov. Cl.

Cl.

Pivarna Lavrenčič Via Rossetti nasproti lekarni

Leitenburg priporočuje svoja izborna isterska vina čistim družinam po najnižji ceni 28 kr. liter, v stanovanje postavljen; manje naročila pod 28 litrov se ne sprejmejo. Čistitim gostom se priporoča tudi izvrstno pivo in izborna kuhinja ter dobra istrska kapljica. 22-25

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina s mešanim blagom, moko, kavo, rižem in aznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Ivan Prelog priporoča svoji trgovini v Via del Bosco št. 2 (uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera vecchia) in v ulici *Molla a vento* št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in vnanje pridelke. C.

Ivan Umek, čevljarški mojster, Via Roma magna št. 6. Priporoča se slavemu občinstvu v vsa v njega stroko s adajoča dela. — Solidno delo, — hitra postrežba — nizke cene.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Case rma“, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Jakob Janež tapetar via Stadion št. 10 na dvorišču priporoča se slavemu občinstvu za vsakovrstna tapetarska dela, kakor zof., madrace, naslanjače itd. Zagotovi točno in hitro postrežbo po jako nizki ceni.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1. trgovina s mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, plotenino itd. itd. Cl.

Tiskarna „Dolenc“ (narodni zavod v Trstu), Piazza della Caserma št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska dela po ugodnih cenah. Imamo na prodaj knjigo „Kmetijsko berilo“ za nadaljevalne tečaje in gospodarjem v ponk. Mehko vezana stane 45 kr., trdo vezana 65 s poštnino vred. Cl.

Josip Urbančič, na vogalu ulice Via Francesco priporoča vseh vrst žganja na drobno in debelo. — Pristna tukajšnja in vnanja vina v boteljah. — Suho meso, kranjske klobase, sir, sladšice itd. 46—48

Ivan Valenčič, Via nuova št. 39, prodaja vsake vrste manufakturnega blaga. Blago se dobiva iz prvih avstrijskih tovarn. Cene nizke. 50—41

Gostilna „Al Gallo d'oro“ via Ghega toči izvrstna istrska in furlanska vina ter ima prav dobro kuhinjo. Oddaja tudi vina na debelo v sodčkih od 28 litrov naprej in sicer furlansko po 28 kr. liter, istrsko po 32 kr. liter. Razpošilja tudi istrsko vino na zunan in sicer loko stacijon Trst po 23 gld. hektoliter; ne da bi imel naročevalec kake druge stroške. Vnanjim gostilničarjem se priporoča za naročila Covacch. 50—43

Službo prodajalca

v zadržni prodajalnici v ulici Belvedere št. 3 odda takoj „Rojansko posojilno in konsumno društvo“. Mladenci, ki službujejo v Trstu ter poznajo tržne razmere imajo prednost. Plača okolu 40 gold. na mesec. Zahteva se kavcija 100 gold. Prošnje in poizvedbe do 23. t. m. v pisarni v Rojanu.

Telečje želodce

kupuje po najvišjih blagajniških cenah
Leopold Samel,
Tüplitz (Česko).

5 do 10 for.

dnevne stalne zasluzbe brez glavnice i pogibelji pružimo svakomu, koji bi hotio razprodavati zakonito dovoljenih sredstava i državnih papira. — Ponudbe pod „srečke“ (Lose) na odpravnictvo oglasa J. Danneberg, Beč. I. Kunpfgasse br. 7. 8—10

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI

104—35 TRST 12—12

Corso, Piazza della Legna št., 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kožije, z Angleškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.

MINERALNE VODE

iz najbolj znanih vrelocev kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt.

Gostilna s prenočišči „Alla Nuova Abbodanza“

Via Torrente št. 15. (poleg obokov Chiozza najuglednejša lega v Trstu.)

Prostori so odprti in preskrbljeni s svežimi jedli do 2 ur popolnoci. Izvrstna namizna in desertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo ter se pripravam blagovoljne naklonjenosti slavne občinstva. P. Favero.

104—21

P. Favero.

Drogerija

Arturo Fazzini v Trstu

Ulica Stadion 22 — Telefon 519.

Velika izber mineralnih vod, zmlatih oljnatih barv najfinejših vrst; rdeče, rumene, zelene, višnjeve in črne po 28 novč. kilo. Svinčnata belilo po 32 novč. kilo. Cinkovo belilo najfinejše po 40 novč. kilo. Razun tega velika izber barv na vodo in čopičev vsake vrste ter po cenah, s kojimi ni mogoče konkurirati. — Zaloga glasovitoga krepila od Kwizde (Korneuburger Viehhährpulver) za živino. Zaloga mirodij, barv, zdravil; zaloga žveplja in modre galice za rabo pri trtah. Naročniki morejo brezplačno uporabljati telefon. 39—50

Franzonijeve pastile

proti kašlju, hripavosti in kataru v prsih. Škatljica 25 kr. Anatherinova ustna voda, škatljica 50 kr. Marijine kričistilne kroglice, škatljica 20 kr. 3—6

Lekarna Franzoni

po leg svetega Antona novega. V tej lekarni se govori tudi slovenski.

Kôtranove sladčice

katero izdeluje lekarničar
PRENDINI v Trstu
Telefon št. 334. 4—52

Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kôtranove izdelke prepričala me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kôtranovega izvlečka iz Norveškega izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtranova voda in glavice (Kapsule), lažje se, prožljivo in prebavijo ter se prodajejo po prav nizki ceni. Da se ogne ponarejanju na enoj plati vdobljeno ime izdelovatelja Prendinija in na drugje besedo Catrame. V Trstu se prodajejo v lekarnici Prendini v škatljicah po 40 kr., prodajejo se tudi v vseh večjih lekarnah in družih delelah.

Vozni listi in tovarni listi v Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpna direktno v

New York & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. ... avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 50—38

„Red Star Linie“

na Dunaju, IV Weyringergasse 17 ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsburea für die k. u. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

Jak. Klemenc TRST

Via S. Antonio št. 1.

Ob priložnosti, ko se odpre zimsko doba, se opozarja sl. občinstvu da smo dobili sledeče vrste blaga: flanele, stoffe volnene za ženske obleke, črni kašmir, stoffe za vaterprof, glavne vezane robce, forstajn beli in v različnih barvah, spodnja oblačila iz bambaza, in iz volne, srajce „Jäger“. Šarpe, zavratnike, dežnike in posebnosti za garniture. 11—52

Spomladansko zdravljenje

najboljše je s čajem iz tavžentroz (millefori). kri čisteče in neprekošnjivo sredstvo zoper palenje v želodcu, hemoroidalne bolezni itd. — Zavitek z navodom, za 12 dni zdravljenja, stane 50 kr., s pošto 5 kr. več. Čuvati se je ponarejenja zdravlila. Dobiva se v odlikovani lekarni 84—100

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg. Poštne pošiljave izvršujejo se neutegoma.

Privilegovane škropilnice proti peronospori inženirja Živica, so spoznane kot najboljše, ker so najprostejše, najbolj trdne in trpeče; najbolj lahke in hitre v rabi, ker uporabijo najmanj tekočine in ker pri vsem tem najmanj stanejo. Podpisana tvrdka jih pripravlja zavolj tega v mnogem številu za prihodnje spomlad ter pošilja, že zdaj prospekte in cenike brezplačno vsakemu, kdor se oglasi in oddaja obrazce. Priporoča tudi drugo svoje blago in razna svoja dela.

Živic in družb.

v TRSTU, ulica Zonta 5, inženirski urad, zaloga strojev in dotičnega blaga, zastop tovarnic, mehanična delavnica. 3

Korneuburški prašek za rejo živine za konje, rogato žival in ovce.

Porablja se že skoro 40 let s najboljšim vseh v večini hlevov, ko živina rada ne je, pri slabi prebavi, v zboljanje in pomnoževanje mleka pri kravah; pospešuje vztrajnost živali proti kušnim vplivom.

II Cena cele škatljice 70 kr., 1/2 škatlje 35 kr.

Paziti je na zgoraj varstveno marko in naj se zahteva izrečno Kwizde korneuburški prašek za rejo živine. Pravo se dobiva po lekarnah in drogerijah.

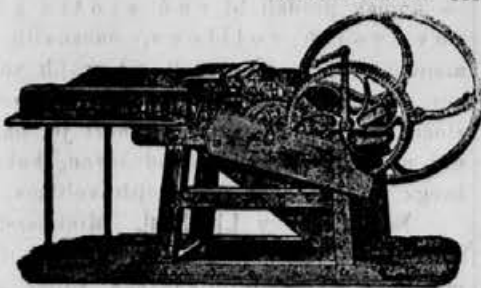
GLAVNA ZALOGA

FRAN IV. KWIZDA

c. in k. avstr. in kr. rum. dvorni založnik, okrožni lekar, Korneuburg pri Dunaju.

Vsi stroji za kmetijstvo

vinarstvo in moštarstvo

mlatilnice, čistilne mline za žito, izbiralnice, rezalnice za krmo, mline za sadje, tlačilnice za sadje, tlačilnice za grozdje in vino,

kakor tudi vsakovrstne druge mašine in razni stroji za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo itd. itd. nove izvrstne konstrukcije razpošilja najceneje

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse 78.

Ilustrovani katalogi in zahvalna pisma v hrvaškem, nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku se pošiljajo na željo zastop in frankovano.

Stroji se dajo na poskušnjo — jamči se zanje — pogoji so ugodni. 1—20 Cene so se znova znižale!!! 18—20

Velika 50 novčna loterija.

Glavni dobitek

75.000

goldinarjev

Srečke po 50 kr. priporoča: Giuseppe Bolaffio, Alessandro Levi, Enrico Schiffmann, Ign. Neumann, Marco Nigris, Mandel & Co., Daniele Levi & Comp., Il Mercurio.

Predzadnji
TEDEN.